

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภอจังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1 โดยอาศัยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
2. การพัฒนาครูเพื่อดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
3. การดำเนินการพัฒนาเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

1. ศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

กลุ่มผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาของการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน และปัญหาที่การขาดพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง พบว่า

1. ครูส่วนใหญ่มักถือว่าการสอนอ่านเป็นความรับผิดชอบของครูภาษาไทย
2. ครูไม่พัฒนาตนเองในการอ่าน
3. ครูไม่เคยเข้ารับการอบรมเรื่องการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน
4. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของครูไม่ดึงดูดใจนักเรียนเพียงพอที่จะทำให้ นักเรียนสนใจการอ่าน
5. ครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนงาน/โครงการส่งเสริมการอ่าน
6. ขาดการกำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง และครอบคลุมทำให้ไม่ทราบสภาพที่แท้จริงในการส่งเสริมการอ่าน
7. นักเรียนไม่ได้ใช้เวลาว่างเพื่อการอ่านหนังสือและเข้าไปใช้บริการห้องสมุดในแต่ละสัปดาห์ไม่ถึงร้อยละ 30

8. นักเรียนขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
9. นักเรียนไม่ชอบอ่านหนังสือ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
 ดังนั้น เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ดำเนินการพัฒนาตามแผนปฏิบัติการ
 (Action Plan) ดังนี้

ตารางที่ 7 แผนการปฏิบัติงานการพัฒนาครูเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน
 โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภอจังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

กิจกรรม	เป้าหมาย	วัน	ผู้เกี่ยวข้อง	การเก็บ รวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล
ประชุมครู	- สร้างความ ตระหนัก ให้กับครูใน การส่งเสริม พฤติกรรมรัก การอ่านของ นักเรียน - ร่วมวางแผน การประชุม เชิงปฏิบัติการ พัฒนาครูเพื่อ เสริมสร้าง พฤติกรรมรัก การอ่านของ นักเรียน - เชิญวิทยากร ให้ความรู้ - จัดเตรียม	1	- ผู้บริหาร - คณะครู	บันทึกการ ประชุม	สมุด บันทึก	ครู

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	วัน	ผู้เกี่ยวข้อง	การเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล
ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ	<p>สถานที่ในการประชุม</p> <p>- สร้างความตระหนักและความสำคัญของการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนให้กับครู</p> <p>- ความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างพฤติกรรมรักการ</p> <p>- การวางแผนการดำเนินงาน</p> <p>- การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของ</p>	1	<p>- วิทยากร</p> <p>- ผู้บริหาร</p> <p>- คณะครู</p>	<p>- สังเกต</p> <p>- ประเมิน</p>	<p>- แบบสังเกต</p> <p>- แบบประเมิน</p>	<p>- ผู้บริหาร</p> <p>- ครู</p>

ตารางที่ 7 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมาย	วัน	ผู้เกี่ยวข้อง	การเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือ	ผู้ให้ข้อมูล
	ของนักเรียน ความ สม่ำเสมอใน การอ่าน					
การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน - กิจกรรมแนะนำหนังสือ - กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ - กิจกรรมยอดนักอ่าน - กิจกรรมพี่สอนน้อง	- นักเรียนมีเจตคติในการอ่าน	4 เดือน	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน	- สังเกต - สัมภาษณ์ - ประเมิน	- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์ - แบบประเมิน	- ผู้บริหาร - ครู - นักเรียน - ผู้ปกครอง

2. การพัฒนาครูเพื่อดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ การดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชุมครู มีเป้าหมายเพื่อให้ครูมีความตระหนักในความสำคัญของการอ่าน มีความรู้ความเข้าใจในการเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน วางแผนร่วมกันในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูในการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน จัดเตรียมสถานที่เชิญวิทยากร เตรียมเอกสาร และวัสดุทัศนศึกษา ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดประชุมเพื่อให้ความรู้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและคณะครูในการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง โดยเฉพาะการจัดทำแผนงาน/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านใน 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมยอดนักอ่าน และกิจกรรมพี่สอนน้อง กลุ่มผู้วิจัยต้องการดำเนินงานตามโครงการให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดนิสัยรักการอ่าน

2. การดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนางานเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน ในวันที่ 12 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2551 ณ โรงเรียนบ้านขมิ้นจานทุ่ง อำเภอจังหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ในรายละเอียด ความสำคัญของการอ่าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การวางแผน การดำเนินการตามแผน และจัดแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อฝึกปฏิบัติการเขียนแผนงาน/โครงการและฝึกปฏิบัติการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

3. การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่านของนักเรียน กลุ่มผู้วิจัยนำความรู้และวิธีการที่ได้รับจากการประชุมเชิงปฏิบัติการไปพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านดังนี้

3.1 นำเอาปัญหาการขาดพฤติกรรมการอ่านมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการเกิดปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ

3.2 วางแผน กำหนดแนวทางการส่งเสริมการอ่านให้มีแผนงาน/โครงการที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน

3.2.1 ดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมการอ่าน 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมยอดนักอ่าน และกิจกรรมพี่สอนน้อง ได้ถูกต้องตามขั้นตอนและกระบวนการอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินการประชุมปฏิบัติการ

การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาครูเพื่อดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยเกิดความตระหนักในความสำคัญของการอ่าน การวางแผน การดำเนินงานสร้างเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ผลจากการตอบแบบประเมินความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ครูมีความรู้ความเข้าใจดังปรากฏในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการประเมินความรู้ความเข้าใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D	ระดับการประเมิน
	ประเมินตนเอง			
1	เตรียมตัวก่อนเข้าอบรม	1.83	0.41	น้อย
2	การศึกษาด้วยตนเอง	2.00	0.63	น้อย
	ประเมินครูผู้สอน			
3	ความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.33	0.52	มากที่สุด
4	เทคนิคการถ่ายทอดความรู้	3.67	0.82	มาก
5	การตรงต่อเวลาในการเข้าสอน	4.00	0.00	มาก
6	ความเหมาะสมในการใช้สื่อการสอน	3.83	0.75	มาก
7	การยกตัวอย่าง / การสาธิต ความเข้าใจในเนื้อหา	3.83	0.75	มาก
8	การให้โอกาสแสดงความคิดเห็น	4.00	0.63	มาก
9	ความเหมาะสมของเวลาตลอดการอบรม	3.00	0.89	ปานกลาง
10	การมอบหมายงานให้ทำในและนอกห้องเรียน	3.17	0.41	ปานกลาง
11	ความถูกต้องของเนื้อหาวิชา	3.83	0.41	มาก
12	ความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ	3.83	0.41	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	\bar{X}	S.D	ระดับการประเมิน
	ประเมินสถานที่ครุภัณฑ์			
13	ความเหมาะสมของสถานที่	2.50	0.52	น้อย
14	ความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวก	3.83	0.52	มาก
15	ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรม	2.50	0.52	น้อย
	รวม	3.5	0.55	มาก

จากตารางที่ 8 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เท่ากับ 0.55 ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูเพื่อการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน จากแบบประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการประชุมและแบบสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย

1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการส่งเสริมรักการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม ได้ดำเนินการโดยเริ่มต้นด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของนักเรียน การวางแผน/กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การดำเนินการส่งเสริมการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมยอคนักอ่าน กิจกรรมพี่สอนน้อง โดยให้ผู้ร่วมวิจัยได้ฝึกปฏิบัติการเขียนแผนงาน/โครงการการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามขั้นตอนและกระบวนการที่ถูกต้อง จากการสังเกต และประเมินพบว่า กลุ่มผู้วิจัยมีความตระหนักในความสำคัญของการอ่านที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความจำเป็นต้องพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของนักเรียน รวมถึงมีความมั่นใจที่จะจัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียน เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน ปรากฏดังนี้

“...การประชุมครั้งนี้ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญ จำเป็นต้องส่งเสริมการอ่านให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนรักการอ่านและรู้จักแสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง...”

(ครูสอนชั้น ป.4. 24 พฤษภาคม 2551 : การสัมภาษณ์)

“...กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนรักการอ่าน และจะช่วยในการจัดการเรียนการสอนของครูอย่างมาก...”

(ครูสอนชั้น ป.5. 25 พฤษภาคม 2551 : การสัมภาษณ์)

“...ไม่เคยอบรมหรือประชุมเรื่องการส่งเสริมการอ่าน การประชุมครั้งนี้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการส่งเสริมการอ่านมากขึ้น ต้องการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สามารถจูงใจให้นักเรียนรักการอ่านให้ได้...”

(ครูสอนชั้น ป.2. 25 พฤษภาคม 2551 : การบันทึก)

“...การดำเนินงานส่งเสริมการอ่านของครูที่ผ่านมา ยังมีข้อบกพร่องอยู่มาก หลังจากได้เข้ารับการประชุมชี้แจงแล้ว และได้ฝึกปฏิบัติเพื่อวางแผนพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทำให้มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมว่าสามารถดำเนินการได้ถูกต้อง...”

(ครูสอนชั้น ป.3. 28 พฤษภาคม 2551 : การบันทึก)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ จากข้อมูลการสัมภาษณ์ และการบันทึกการสังเกตและการประเมิน ทำให้กลุ่มผู้วิจัยมีความตระหนักในความสำคัญของการอ่าน มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านวางแผน/โครงการ และร่วมปฏิบัติกิจกรรมสาธิตทดลองการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม คือ กิจกรรม

แนะนำหนังสือ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมยอดนักอ่าน และกิจกรรมที่สอนน้องอย่างตั้งใจและสามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ แต่ผู้ร่วมวิจัยบางคนก็ยังไม่แน่ใจว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 4 กิจกรรมจะสามารถกระตุ้น จูงใจ ให้นักเรียนรักการอ่านได้มากน้อยเพียงใด และผู้ร่วมวิจัยบางคนเข้ารับการอบรมพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นครั้งแรก ด้วยเหตุผลดังกล่าว กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงได้ลงความเห็นว่าจะจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่ไปก่อน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการส่งเสริมการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม และให้ผู้วิจัยได้ไปศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสาร หนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่านทั้งการวางแผนการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมาเพิ่มเติม เพื่อให้พัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

3. การดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน

1. กิจกรรมเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่าน ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ 20 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ถึง วันที่ 30 เดือนกันยายน พ.ศ. 2551 ซึ่งจุดหมายเพื่อพัฒนาเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้ 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมยอดนักอ่าน และกิจกรรมที่สอนน้อง ผลการดำเนินกิจกรรมปรากฏดังนี้

1.1 กิจกรรมแนะนำหนังสือ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1.1 การวางแผน

ผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือ เพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการวางแผนทุกงานอ่านทุกคน ศึกษาขั้นตอนกระบวนการในการจัดกิจกรรม จัดทำโครงการแนะนำหนังสือ เครื่องมือในการกำกับ ติดตามผล ประเมินผล ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องให้รับรู้ขั้นตอนในการดำเนินงาน :

1.1.2 ขั้นตอนดำเนินงาน

ครูผู้รับผิดชอบจัดเตรียมหนังสือ บทความ หนังสือพิมพ์ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นกระเป๋านักเรียนให้หัวหน้าห้องเรียนมารับกระเป๋านักเรียนทุกเช้า เมื่อได้ยินสัญญาณดังขึ้นเมื่อเวลา 08.40 น ถึง 08.55 น. ทุกเช้า ผู้บริหาร ครู นักเรียน จะอ่านหนังสือที่จัดให้ตามความต้องการอย่างน้อย วันละ 15 นาที และจัดบันทึกการอ่านไว้ตามแบบ

ที่กำหนด โดยกำหนดให้อ่านจนจบเล่มอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 เล่ม ต่อ 1 คน จากการดำเนินงานพบว่า นักเรียนร้อยละ 80 หลังจากได้ยืมสัญญาณเดือนให้อ่านหนังสือ มีความกระตือรือร้น สนใจอ่านหนังสือ สามารถบันทึกเล่าเรื่องราวจากการอ่านได้ และจดบันทึกเรื่องย่อจากเรื่องที่อ่านได้ แต่ยังมีนักเรียนร้อยละ 20 ไม่ค่อยสนใจการอ่าน เป็นเพราะสาเหตุของการอ่านหนังสือไม่ออก หรือหนังสือที่จัดให้ไม่ตรงตามความสนใจ ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือคือหนังสืออ่านไม่เพียงพอ ไม่ตรงกับความสนใจ

1.1.3 ขั้นการสะท้อนผล

กลุ่มผู้วิจัยได้นำข้อสรุป และข้อเสนอแนะ จากการสังเกต การสัมภาษณ์ ที่ได้มาประชุมปรึกษาหารือเพื่อพัฒนาการดำเนินงานจัดกิจกรรมเสริมในกิจกรรมแนะนำหนังสือ คือการทำสถิติการอ่านไว้ทุกห้องเรียน เก็บคะแนนจากแบบบันทึกการอ่านเพื่อหาคนที่เป็นสุดยอดของนักอ่านแต่ละห้องเรียน และจากปัญหาที่หนังสือไม่เพียงพอ และไม่ตรงกับสนใจของผู้อ่าน จัดโครงการรองรับ คือการทำโครงการฝ่าป่าหนังสือ รับบริจาคหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ปัญหาหนังสือไม่เพียงพอ

1.2 กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ

1.2.1 ขั้นวางแผน

ผู้ร่วมวิจัยประชุมชี้แจงทำความเข้าใจและแบ่งงานผู้รับผิดชอบ กำหนดการนำเสนอภาษาไทยวันละคำ เช่น คำที่มักเขียนผิด และ คำที่อ่านผิด กำหนดให้นำเสนอในตอนเช้าทุกวันหลังเคารพธงชาติ นักเรียนที่นำเสนอภาษาไทยวันละคำเป็นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 -6

1.2.2 ขั้นการดำเนินงาน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการการนำเสนอภาษาไทยวันละคำหน้าเสาธงในตอนเช้า โดยหมุนเวียนการนำเสนอ จากการดำเนินกิจกรรมพบว่า นักเรียนที่นำเสนอภาษาไทยวันละคำ ทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก สามารถนำเสนอภาษาไทยได้ถูกต้องชัดเจน นักเรียนทุกคนบันทึกภาษาไทยที่นำเสนอแต่ละวันบันทึกลงสมุดและนักเรียนร้อยละ 80 บอกได้ว่าภาษาไทยที่นำเสนอแต่ละวันเป็นคำว่าอะไร สะกดอย่างไร นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องและเหมาะสม

1.2.3 ขั้นสะท้อนผล ผลการจัดกิจกรรมจากการสังเกต สัมภาษณ์ การจัดกิจกรรมจะได้ประสพผลสำเร็จ ครูประจำชั้นจะต้องติดตามผลเมื่อนักเรียนขึ้นห้องเรียน

หนังสือครูประจำชั้นจะต้องซักถามวันนี้ภาษาไทยเสนอคำว่าอะไร สะกดอย่างไร นักเรียนบันทึกลงสมุด จะทำให้นักเรียนมีความคงทนในการใช้ภาษาไทยมากขึ้น

1.3 กิจกรรมยอคนักอ่าน

1.3.1 **ชั้นวางแผน** ผู้ร่วมวิจัย นำเสนอโครงการ ประชุมเพื่อชี้แจงความเข้าใจ และแบ่งหน้าที่ที่ผิชอบ กำหนดเกณฑ์การประกวดการอ่านโดยแบ่งเป็นระดับชั้น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 และประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้รับรู้

1.3.2 **ชั้นดำเนินการ** คัดเลือกหนังสือที่จะให้อ่าน กำหนดรายการหนังสือแต่ละระดับกำหนดให้อ่านสัปดาห์ละ 2 เล่ม ใน 4 สัปดาห์ ประกวดยอคนักอ่านเดือนละ 1 ครั้ง วันแข่งขันแต่ละระดับเลือกหนังสือที่ตนเองอ่าน 1 เล่ม แข่งขันตามเกณฑ์การประกวดยอคนักอ่าน ผู้ที่ได้รับการตัดสินยอคนักอ่านจะได้รับประกาศนียบัตรหรือเป็นรางวัลอื่นตามที่ระดับชั้นที่แข่งขัน จากการจัดกิจกรรมผลปรากฏว่า นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจอ่านหนังสือ เพื่อที่จะเข้าแข่งขันยอคนักอ่าน สังเกตได้จากจำนวนหนังสือที่อ่านและบันทึกลงในแบบบันทึกการอ่าน สถิติการเข้าใช้ห้องสมุดและสถิติการยืมหนังสือ มีความสม่ำเสมอในการอ่าน ซึ่งแสดงถึงผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

1.3.3 **ชั้นการสะท้อนผล** จากการสัมภาษณ์ การประเมินการจัดกิจกรรมพบว่า นักเรียนมีความสนใจอ่านหนังสือ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในกิจกรรมโครงการยอคนักอ่านเพราะนักเรียนสนใจการอ่านมากขึ้น รู้จักใช้เวลาว่างในการอ่าน

1.4 กิจกรรมพี่สอนน้อง

1.4.1 **ชั้นวางแผน** ประชุมผู้ร่วมวิจัย เพื่อชี้แจงและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ คัดเลือกนักเรียนที่มีปัญหาอ่านหนังสือไม่ออกจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 รับสมัครนักเรียนที่จะเป็นพี่สอนน้องจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 กำหนดระยะเวลาและสถานที่ดำเนินกิจกรรม

1.4.1 **ชั้นดำเนินการ** แบ่งนักเรียนออกเป็นคู่ ระหว่างน้องที่จะได้รับการช่วยเหลือและพี่ที่จะเป็นคนสอน หลังจากพักรับประทานอาหารเที่ยงวัน เวลา 12.40 น. - 13.00 น. ใช้เวลาวันละ 20 นาที ของทุกวัน โดยนักเรียนที่เป็นพี่จะจับคู่กับน้องที่มีปัญหาด้านการอ่านมาที่ห้องสมุดเพื่อที่จะสอนน้องอ่านหนังสือ จากการดำเนินงานพบว่า พี่และน้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากประเมินนักเรียนมีความพอใจในจัดกิจกรรมพี่สอนน้องอยู่ในระดับมาก และเป็นกิจกรรมที่นักเรียนให้ความรับผิดชอบและให้

ร่วมมือในการจัดกิจกรรมเป็นอย่างดี ถึงเวลาหลังจากรับประทานอาหารกลางวันพี่และน้องจะจับคู่กันและเลือกหนังสือที่ตนเองสนใจในห้องสมุดร่วมกันอ่าน นักเรียนมีความสนใจและสนุกกับการอ่านเป็นอย่างดี

จากการดำเนินงานเสริมสร้างพฤติกรรมรักการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ กิจกรรมยอคนักอ่าน และกิจกรรมพี่สอนน้องพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมด้านการอ่านเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จากการสังเกต การสัมภาษณ์ การประเมินการดำเนินงาน และบันทึกการอ่านในแต่ละกิจกรรมผู้ร่วมศึกษาจัดให้ในแต่ละโครงการ และข้อมูลสถิติการใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น ดังปรากฏจากบทสัมภาษณ์ดังนี้

“...หลังจากมีการวางแผนเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม ทำให้นักเรียนสนใจการอ่านมากขึ้น ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือพิมพ์...”

(ครูสอนชั้น ป. 4. 30 พฤษภาคม 2551 : การบันทึก)

“...จากการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านในรอบที่ 2-3 สัปดาห์ที่ผ่านมา สถิติการใช้บริการห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น นักเรียนสนใจอ่านและเข้าร่วมกิจกรรมอย่างดีมาก...”

(ครูสอนชั้น ป. 3. 2 มิถุนายน 2551 : การบันทึก)

“...กิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกโครงการช่วยให้การเรียนดีขึ้น และทำให้รู้จักการศึกษาค้นคว้าเองได้...”

(ครูสอนชั้น ป. 6. 21 กรกฎาคม 2551 : การสัมภาษณ์)

“...หนังสือห้องสมุดมีไม่เพียงพอและไม่ตรงกับความต้องการอ่านของนักเรียนเท่าที่ควร...”

(ครูสอนชั้น ป. 4. 30 กรกฎาคม 2551 : บันทึก)

“...ประทับใจในกิจกรรมที่สอนน้องสังเกตเห็นความรับผิดชอบและความใส่ใจที่มีต่อการสอนน้อง...”

(ครูสอนชั้น ป.1. 1 สิงหาคม 2551 : บันทึก)

“...เดิมลูกไม่ชอบอ่านหนังสือ ชอบดูแต่โทรทัศน์หรือวิ่งเล่นตั้งแต่ครูทำโครงการส่งเสริมการอ่าน ลูกอ่านหนังสือมากขึ้นกว่าเดิมอย่างเห็นได้ชัด...”

(ผู้ปกครอง ป. 6. 10 สิงหาคม 2551 : การสัมภาษณ์)

“...แปลเวลาไปซื้อของกับลูกแต่ก่อนลูกชายไม่เคยขอให้แม่ซื้อหนังสือให้ แต่ปัจจุบันมีการขอให้ซื้อหนังสือให้...”

(ผู้ปกครอง ป. 4 1 กันยายน 2551 : การสัมภาษณ์)

สรุปผลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทั้ง 4 กิจกรรม ในการเตรียมการจัดกิจกรรมผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจพอสมควรแล้วจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งแรกมีปัญหาด้านหนังสือที่ใช้อ่านพอสมควร แต่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการแก้ไข โดยรับบริจาคจากชุมชนหน่วยงานต่าง ๆ ได้หนังสือมาพอสมควร แต่ก็ไม่มีหนังสือดีมีคุณภาพและน่าสนใจมากนักนอกจากนี้ก็มีปัญหาแบบการบันทึกการอ่าน ซึ่งกรอกข้อมูลต่าง ๆ มากเกินไป ได้ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแผ่นเดียว มีเฉพาะข้อมูลสำคัญเท่านั้นที่ให้กรอกลงไป สำหรับการจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมไม่มีกระบวนการในการจัดที่ยุ่งยากมากนัก ผู้ร่วมวิจัยตั้งใจดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างเต็มที่ ศึกษาหนังสือและเอกสารต่าง ๆ ทำให้มีความพร้อมในการจัดกิจกรรม การประเมินผลกิจกรรมทั้ง 4 กิจกรรม โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ทำให้มองเห็นจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละกิจกรรม การจัดกิจกรรมแนะนำหนังสือ ทำให้เกิดความเข้าใจ ชูให้ให้เกิดความอยากอ่านครูต้องศึกษาให้ดีกว่าก่อนจะนำเสนอผู้เรียน การจัดกิจกรรมนี้จะมีปัญหาอยู่เพียงว่าไม่มีหนังสือที่ดี น่าสนใจเพียงพอที่จะแนะนำ กิจกรรมภาษาไทยวันละคำ ฝึกให้ผู้เรียนเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง และสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสม นักเรียนมีการบันทึกคำที่เสนอทุกวันครูประจำชั้นต้องทบทวนซักถามนักเรียนอีกครั้งเมื่อขึ้นห้องเรียน กิจกรรม

ยอดนักอ่าน นักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมทุกคน แต่เป็นกิจกรรมที่สามารถส่งเสริม จูงใจ กระตุ้นให้เกิดความอยากอ่าน โดยใช้การเสริมแรงจากรางวัลต่าง ๆ ที่ได้รับ และเป็นการฝึกพัฒนาการด้านการอ่านให้แต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ ค้นคว้าสิ่งต่างๆ ในหนังสือด้วย กิจกรรมพี่สอนน้อง เด็กที่ได้รับการสอนจากพี่จะมีความสุขในการอ่านเพราะมีความรู้ลึกเป็นกันเองไม่เกรงกลัว กล้าพูดกล้าแสดงออก มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพี่กับน้อง จากการดำเนินส่งเสริมการอ่านที่เป็นระบบมีประสิทธิภาพ มีการกระตุ้นชักจูงใจให้อ่าน และปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง สามารถส่งผลต่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนให้มีความสนใจใส่ใจกับการอ่านหนังสือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY